

Miljö- och byggavdelningen
Maja Halling, 076-1024388
Maja.Halling@eda.se

Objektiv skattning av luftkvaliteten i Eda kommun 2021

Miljö- och byggavdelningen 2022-06-15

Innehåll

1	1. Inledning	2
1.1	Bakgrund	2
1.2	Lokal beskrivning	2
2	Förändringar sedan den inledande kartläggningen	2
3	Fortsatt kontroll av luftkvaliteten	3
4	Underlag för bedömning	3

1 1. Inledning

1.1 Bakgrund

Varje kommun är skyldig att kontrollera sin luftkvalitet och det finns riktlinjer för vad som anses vara god luftkvalitet. Miljökvalitetsnormerna (MKN) finns angivna i luftkvalitetsförordningen som också anger vilka s.k. utvärderingströsklar som gäller för de olika ämnena som ska kontrolleras. För nästan samtliga miljökvalitetsnormer finns det en övre utvärderingströskel (ÖUT) och en nedre utvärderingströskel (NUT). Dessa är nivåer som anger omfattningen av kontrollen för en miljökvalitetsnorm, t.ex. om kontrollen ska ske genom mätning, modellberäkning eller objektiv skattning. En inledande kartläggningen syftar till att bedöma om luftföroreningar överhuvudtaget utgör ett problem och vilka källor som i så fall kan vara av betydelse. Den inledande kartläggningen ska göras för varje ämne som kommunen har skyldighet att kartlägga.

Förutom den inledande kartläggningen är kommuner i ett samverkansområde som inte utför kontinuerlig mätning av luftkvalitet skyldiga att varje år rapportera en objektiv skattning av kommunens luftkvalitet till Naturvårdsverket.

1.2 Lokal beskrivning

Eda kommun har drygt 8 500 invånare, är beläget i västra Värmland och gränsar mot Norge. I kommunens största tätort, Charlottenberg, bor ca 2000 personer.

Av de mätningar som gjorts i kommunen har samtliga genomförts på Storgatan i Charlottenberg då detta är den enda gatan i kommunen med hög trafikbelastning som samtidigt är i ett gaturum. Trafikbelastningen är dock inte i sammanhanget hög med en årsmedelsdygnstrafik (ÅDT) på 1863 fordon. Den främsta trafiken återfinns på riksväg 61 mot Norge och där gränshandels shoppingcenter ligger i en direkt anslutning till vägen, i utkanten av Charlottenberg.

Mätningar har genomförts i kommunen 2017 (PM10), 2014 (Bensen) och 2012 (kvävedioxid).

2 Förändringar sedan den inledande kartläggningen

I den inledande kartläggningen från 2020 gjordes bedömningen att samtliga värden ligger under NUT och MKN.

Ingen större förändring har skett sedan den inledande kartläggningen gjordes. Trafikflödet bedöms inte ha ökat och inga nyetableringar eller utbyggnationer av verksamheter som kan ha en väsentlig påverkan på luftkvaliteten har skett. Samtliga värden bedöms ligga under NUT och rapporteringen bör därför fortsatt kunna ske genom objektiv skattning. Det

mätprogram som genomförts i länet 2016-2019 (Achberger m.fl) slutrapporterades under 2020 vilket behandlades i föregående års redovisningar, och styrker den bedömningen.

3 Fortsatt kontroll av luftkvaliteten

Samtliga parametrar bedöms ligga väl under NUT i kommunen. Det enda värde som skulle kunna misstänkas riskera ligga över NUT är bens(a)pyren, vilket kommenteras nedan. Med bakgrund av den bedömning som tidigare gjorts och med hänvisning till att inga väsentliga förändringar som väntas påverka luftkvaliteten skett så bedöms kontrollen av luftkvaliteten i kommunen fortsatt kunna genomföras via beräkningar/objektiv skattning.

Bens(a)pyren är den enda halt som skulle kunna misstänkas överskrida NUT, baserat på SMHIs rapport ”Identifiering av potentiella riskområden för höga halter av benso(a)pyren” (SMHI, 2015). Bedömningen som gjorts är ändå att halten bör ligga under NUT, med hänvisning till att grannkommuner med likartade uppskattade värden låg väl under NUT vid mätning. En fördjupad kartläggning som komplement till den inledande kartläggningen har bedömts kunna behövas för att ge ytterligare underlag till hur stor risk överskridande av NUT är. Denna bör då kartlägga förekomsten av icke miljögodkända vedpannor i kommunens tätorter då bens(a)pyren främst är kopplad till vedeldning.

4 Underlag för bedömning

Eda kommun, 2020, *Inledande kartläggning och objektiv skattning*
Achberger Christine, Olofson Frans, COWI, 2020, *Luftmätningar i Värmland 2016-2019*

Persson Karin, Fredricsson Malin, 2015, *IVL-rapport U 5116 Luftmätningar i Värmlands län 2012 – 2014*.

Naturvårdsverket, 2011, *Luftguiden: handbok om miljökvalitetsnormer för utomhusluft V.4*, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2018, *Fakta & statistik*, Hemsida:
<http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Luftforeoreningar/Tungmetaller/>.

Naturvårdsverket, 2018, *Objective Estimation for Air Quality Assessment in Sweden*, Stockholm.

SMHI, 2015, *Metrologi Nr 159*, Norrköping.

VOSS